

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

Anul III. No. 151.

Constanța, Duminică 28 Ianuarie 1896.

20 bani numărul

Cerem Drepturile Politice

III

Să vedem acum cum se prezintă cestiunea pentru streinii din Dobrogea.

În starea actuală, cu legi excepționale, ei sunt într-o stare continuă de incertitudine; și fac fel de fel de idei: se vede treaba că România nu se crede destul de tare spre a putea să ție Dobrogea, sau că, pe noi ne crede incapabil încă de a putea intra în cetățenie etc. Deci, de aici, răscăla, restringerea afacerilor. Ca consecință, căutarea de a avea în același timp un punct comercial în vr'un alt stat, buni-oara Bulgaria, Turcia, Grecia, Rusia, și să se înscrie și acolo ca cetățeni—cea-ce mulți au și făcut—ca ast-fel, într'un cas eventual să nu'și piarza tot rostul. Ovr ..., Armenii, Grecii, s'ar mulțami, poate, — sub rezerva precauțiilor citate mai sus— să rămăie și în condițiunile actuale. Nu e tot așa însă, cu Bulgaria; la ei nu mai e o părere vagă, ci o convicțiune, că mai curând sau mai târziu, România va trebui să parasească Dobrogea și că ea se va alipi de Bulgaria, căreia 'i aparține de drept; ei așteptă dar, cu siguranța, să le cada para malaița în gură; au comitete secrete, în cari pe lângă alte cestiuni patriotice, nu uită a se trata și de aceasta; nu e conversație intimă fără să se aducă vorba de Dobrogea a Bulgariei. Am auzit chiar pe un institutor de la școalele românești ale Statului din Constanța — și care poartă un nume bulgăresc— susținând că: „De când e lumea, nici o-data, picior de Roman sau Român n'a călcat în Dobrogea și ca inscripțiunile ce se găsesse în latinește ori românește, (cu litere romane pe morminte

romane...), se esplică prin aceea că, era moda de a scrie latinește la popoarele slave, cari din vecii vecilor au stăpănit aceste țări“ *Quid juris?*

Dar să lăsăm în pace pe fiecare să viseze cum îi place, și să vedem cum ar cugeta toți acești streini în cazul când s'ar da drepturi depline tuturor— vorbesc de cei inteligenți de cei cu o oare-care cultură. Vocea rațiunii, a bunului simț, a intereselor lor mai cu seama le ar impune să raționeze ast-fel: Noi, cari din diferite împrejurări, ne aflăm astăzi în România, unde avem stabilite interesele și firma noastră, unde ne bucurăm de toate drepturile celor mai culte națiuni din Europa, unde avem cea mai mare libertate de cugetare și de acțiune, unde în fine, se poate desvolta, neîmpedecată, ori ce aptitudine a omului, fără distincțiune de naționalitate, să preferim oare dominațiunea Bulgariei? Dar acesta e un Stat încă tânăr, fără resurse și n'ar fi putut face, poate, nici în 100 ani, sacrificiile ce le-a făcut și ce sunt pe cale ale face România pentru propășirea stărei economice; și apoi, acolo 'i fierbere, și de cât să fim într'o oala ce fierbe mai bine să avem fiertura gata în castron și pusă pe masă — Să ne ducem în Turcia? Dar, de cât să umblăm tot cu frica în sân și să stăm tot cu ușile încuiate, mai bine să ne plimbăm pe unde ne place și să dormim în liniște cu ușile descuiate — Să ne ducem în Grecia? Dar acolo, de bine ce merg lucrurile, Statul e pe cale de a da faliment și de cât să ne platească creditorii 20 suta, mai bine câștigăm în România 20 la sută. — Să mergem în Armenia? *horeasco referens*, dar acolo te gătuie îndată; să se ducă culi s'a urât d'a mai trai.— În Pales-

tina? Dar aceasta nu mai esista de 1860 de ani, din norocire însă; isvoarele de lapte și miere secate acolo, au țisnit în România, așa a vrut Iehovah, rămănem dar.— Să preferim pe marea Rusie? Sst! Tacere! Să nu ne audă vr'un nacialnic; Divinul Țar nu admite în marele imperiu de cât numai moșici supuși cari n'au voie nici să sufle fără comandă. Dacă îi vorba așa nu vrem să fim moșici, vrem să fim civilizați.

Numai niște osmenii lipsiți de cultură și cari nu își înțeleg interesele pot cugeta în alt mod; și de oamenzii culti și inteligenți nu avem să ne plângem în orașele Dobrogei. Din contra toți acești streini vor fi mândri de drepturile ce le vor avea în România și pe care nu le ar putea obține în nici unul din statele vecine. Și la un cas nu ar primi cu bucurie o altă dominațiune, unde e vădit că interesele lor vor fi jignite.— Chiar Bulgarii inteligenți, ar consilia pe agitatorii fanatici să se astâmpere și să nu mai stea gata cu petițiunea în proșap, după cum au făcut în Basarabia, în care petițiune se cerea a fi scăpați de sub „jugul Românilor“ și unde erau iscașiți mulți din funcționarii mari din București, între cari și un onorabil profesor universitar, cules de pe drumuri de mult regretatul Davila, apoi trimis cu banii românești în streinătate și după venire cocoșat la universitate. Acela n'a făcut și nu face, poate, nici acum pe niznai, dar nimenui nu i-a venit în gând să facă caz de aceasta. Până acolo merg libertățile din România. Și apoi, chiar dacă ar mai rămăne câți-va recalcitranti, n'avem legi cari să pedepsească pe atentatorii la integritatea Statului? Cât despre temerea de a se putea înjgheba vre-o răscoală în interior, ar fi copilaresc lucru,

chiar de a cugta. Românii sunt în majoritate.

Deci, și din acest punct de vedere, darea drepturilor complete Dobrogenilor se impune.

G. Petrescu Durostorianu.

PADURILE DOBROGEI

Studiu asupra sistemului de exploatare

de

PETRE GRIGORESCU

SILVICULOR

(Urmare).

14

Noth kennt kein gebot zice germanul, ceea ce va să zică că nevoia nu vrea să știe de poruncă, sau nevoia te duce unde nu 'ți-e voia. — Dacă astăzi, pe colinele din dreapta și stânga șoselei ce apucă din Babadag spre sud, ciolpanii, ce n'aveau acum zece ani ca coroană de verdeață de cât caibul de vâsc, nu se mai ved acum din sub arboretul ce i-au supracrescut, sub care odinioară mai nu s'ar fi putut ascunde un «Licinsky» sau «Perceptorul» după cum îl numeau în localitate, aceasta nu se datorește măsurilor luate în urmă cu parchetele, ci înlesnirii ce s'au procurat locuitorilor, în primul rând, ași lua estin materialul de foc din alte părți, unde era destul de abundant; iar ca măsură, oprirea pășunatului, și foarte puțin unei paze riguroase. Compare-se starea actuală a arboreturilor din ocoalele Babadagului cu acele din ocoalele Tulcei și Macinului, și ni se va da dreptate.

Dacă odată ar visita pădurile din Chihaiia și M. Bădălescu, primii șefi de ocoale din Dobrogea, de sigur mi-ar da dreptate, convenind împreună cu mine, fostul D-nialor coleg, trimiși împreună aici, că numai în înlesnirea combustibilului și rotunjirea pășunărilor stă regenerarea pădurilor Dobrogei.

Vinzându-se în chipul menționat, bogatul își poate permite lăcomia parilor prin despicierea ciolpanilor. mijlocușul are destul material de a dona mâna pentru via și ograda sa iar săracul mărăcinii și vreascuții mai la îndemână pentru spuza turtelii ce are drept să o mănânce caldă.

Aci s'ar putea reduce și numărul, atât de greoiu în aplicație, al categoriilor de lemne, la trei: de ex: I) despiciături și lemne groase peste o dimensiune oarecare în diametru; II) arbuști, virfurii și crăci sub această grosime, dar ciuntite de ramuri; și al III) tuferiș de orice

fel ca ramurile pe el, carul cu 2, 3 sau 4 trăgători atât și atâtia. — Cine nu s'ar putea îndestula de aci, poftescă la parchetul din pădurea mare.

Biletele s'ar libera, ca și mai înainte, de Primari; iar controlul s'ar face de agenții locali ca și acum. — Dacă s'ar sfârși odată materialul? Cu atât mai bine; toți agenții s'ar putea concentra activitatea la pădurile rezervate.

Și din punct de vedere financiar, acest sistem ar fi mai convenabil decât cel practicat astăzi. — Pe când lemnele erau estine, adică în primul rând, s'au putut încasa anual în mediu — lei. — Fără a putea stabili cifra raportului dintre sumele încasate din lemnele de foc și cele de construcție, — ceea ce de altminterenea s'ar putea face la Minister — credem că lemnele de foc dau cel puțin 50 la sută din cifra totală a veniturilor.

Nu ne ocupăm acuma de taxe, dar să presupunem că îndoiem pe cele existente la venirea Românilor. — ceea ce ar fi foarte nesimțitor în raport cu taxele ce se percep astăzi, — de ex. în mediu: un leu carul cu 2 trăgători sau 4 lei abonamentul anual, am scoate numai din lemnele de foc, după acele brăcari, cel puțin atât, cât este întreg venitul actual al tuturor pădurilor din Tulcea. — Cu acest preț, și chiar îndoit la abonamente, sunt sigur că s'ar învoi înseși posesorii de tuferișuri, cruțând și îngrijind pe ale lor.

Cu ce transigem în acest caz? Cheltuielile rămânând tot cele de mai înainte, nu transigem decât cu spectrul explorațiilor în regiie. — Dar, pentru D-zeu, altele sunt cauzele nereușitei, nu sistemul, ce, cu toată aversiunea multora, să menține și se va impune încă multă vreme, cel puțin pe alocurea, aici în Dobrogea. — Nu e nevoie să fie cineva proroc spre a emite această părere.

Causele nereușitei trebuie căutate în Dobrogea în altă parte. — Aici, șeful de ocol a avut sub îngrijirea și paza sa petecile fără număr după moșii de ale statului, până și din 50 cătane; verificarea arăturilor, fânărilor și pășunilor de pe aceste moșii; recensemăntul vitelor; paza băuților și stuferișurilor; administrarea carierelor; constatarea și privigherea bunurilor mărăcinate, ca case vici, grajduri, și fel de fel de bunuri a mii de emigrați, — când să se mai ocupe și de plantații, po-

liția silvică, diferite lucrări tehnice, și pe deasupra și de exploatarea pădurilor în regiie? ce numai pentru un singur centru reclamă o sumă de persoane? — E cu puțină ca nu singur om să facă, cum se cade, ceea ce peste Dunăre fac sute de oameni la moșii și pădurile căutate în regiie? cât atâtia se strâng dacă vom lua oameni numai de la 4-5 moșii de ale statului. — Personal am verificat în vara aceasta, numai parcele de arături, peste 16,000 hectare. — Dacă ași fi mai avut și 4-5 parchete de pădure?

În fine, — poate că fac rău de o zică, dar îmi stă pe inimă, — când, la toate acestea, s'au inaugurat, de secția ce acum are pasul înainte în serviciul mixt Dobrogean, nenorocitul sistem, împrumutat de la serviciul de odinioară al vâmlor, — par'că administrarea pădurilor ar fi tăcarea unor stămburi — ca șeful unui ocol, de bună seamă să nu prindă dragoste de Tătar... să fie mutat la fie-care câte-o lună, fără să rămie măcar un practicant în locu-i, ce pădurărie, și încă exploatare în regiie și împădurire, mai poți cere acestor agenți?

Și încă se mai dice că facem adință școlă de aplicație a silviculturii!

Într-o școală de adulți, dacă vorbim școlarește, teoremele trebuie demonstrate. — Nimenea, dintre foștii și actualii silvicultori, n'au făcut ani de aplicație în alte părți. În condiții analoge cu ale acestei provincii. — Toți nu cunoaștem de cât sistemele aplicate în țară, cari nu se potrivesc aici. A pune ceva în practică, numai după cetite, ni s'au părut totdeauna ceva absurd, fără să cunoști mecanismul practic al lucrului, în țară, nu e lucru greu a preda și primi câte-va parchete în fie-care an, sau a face poliția pădurii, când ai atâtia gardieni la fie-care. Acest lucru l'ar putea face și desmoșteniții uitați, și absolvenții începători, ce de regulă se trimit în Dobrogea, tocmai unde serviciul e mai greu și mai anevoios. — Ar trebui trimiși aici, cel puțin provizoriu, ca magistru, cei mai buni silvicultori, spre a chibzui și aranja odată itele menite a prinde gară păzei, din ghemul mărăcinate de șoareci, care se numește Pădurile Dobrogei.

(Va urma)

APELE DE MARE

(Urmare)

1. Regiunea de nord

În această regiune climatul este mai spru, vinturile sunt continui, adesea forți și câte odată așa de violente că se pot numi adevărate uragane. Marea este agitată de aceste vinturi și valurile vin cu forță de la larg spre țărm; atmosfera este umedă, neguroasă, cețoasă și ploioasă iar temperatura este mai scăzută ca în celelalte regiuni.

Băile în această regiune sunt excitante, o adevărată hidro-terapie, deci nu trebuie a se trimite la aceste stațiuni de cât bolnavi prezentând afecțiunea de formă torpidă sau deprimantă, cu condițiune ca deprimarea să nu fie prea avansată și nici odată persoana trimisă când face băi să nu fie în o stare de excitație.

Băile vor fi de scurtă durată 2—5 minute maximum pentru copii de la 8 ani în sus, de 10 minute pentru adolescenți și adulți; iar copii mai mici de 8 ani și bătrâni trecuți de 60 ani nu trebuie a fi admisi a face băi.

Acțiunea acestor băi este datorită densității apei, frigului și reacțiunii care succedă, — După baie trebuie făcut exercițiu pentru a facilita reacțiunea.

Bolnavi dirijați la asemenea stațiuni trebuie să fie în stare a le suporta climatul cu facilități și să ofere un oare-care grad de rezistență climatului regional.

Boalele care se pot trata aci sunt manifestățiunile scrofuloase ale orelor, gomele și scrofulele de formă torpidă, limfatice, rachitice, cloroanemice și convalescențele de lungă durată, oare care forme erpetice, sifilisul, artritisul mai cu osebite în forma eratică și diabetică, acești din urmă după ce au petrecut un sezon la alte ape minerale.

Abcese reci, tumorile albe, blefaritele cronice, otoreele cu sau fără leziuni osoase, cariile și nevrosele se ameliorează repede ca și afecțiunile uterine de formă atonică.

Stațiunile de nord sunt contra indicate, nevropaticilor, celor cu o esctabilitate nervoasă prea mare, celor predispuși la emoragii ori congestiuni, acelor cu catare bronchice, cordiacelor (bolnavi de inimă) tuberculoșilor și scrofulelor legate de

o diatesă tuberculoasă, precum și acelor ale căror intestine se impresionează la cea mai mică schimbare de temperatură, producându-le diaree, enteralgii și vărsături.

(Va urma)

INFORMAȚIUNI

O comisiune compusă din d-nii consilierii P. Grigorescu, P. Papianopulo și arhitectul orașului e instituită la primăria locală spre a verifica titlurile proprietarilor de vii, cari ar fi uzurpat locuri comunale.

Comisia și-a început lucrarea la 25 curent și va continua în toate zilele până la verificarea tuturor titlurilor de proprietate.

La comună se lucrează la un regulament pentru hygiena hanurilor și altor localuri unde se adăpostesc noapte oameni săraci, lucrători și locuitori de la țară, pe care îl vom publica când va fi aprobat.

Ni se scrie din o comună din plasa Constanța că bragadierul pădurilor de la punctul Slava Rusească, plasa Babadag, vinzând lemn din parchetul respectiv, încredințează biletele unui guardian, care la rîndul său ia câte 20 de bani de căruță, spre a conduce oamenii la parchet; iar acolo le dă sa curețe pădurea de mărăcini, și numai după ce mai ia de fiecare căruță câte 50 bani, le permite a tăia și încărcă căruțele su lemne ceva mai grosicioare și mai bune, din alt loc.

Atragem serioasă atențiune a d-lui șef de ocol respectiv, rugându-l să ia măsuri în consecință.

Ca nici-odată, petrecerile în Constanța sunt foarte animate iarna aceasta. Deosebit de cele familiare, foarte dese și plăcate, regulat. În fiecare săptămână, se dau la Club două serate, una dansantă și alta musicală.

În cea din urmă serată de la club, de Miercuri seară, 17 curent, după inițiativa d-nei Colonel A. Georgescu, toate doamnele au fost îmbrăcate în costume naționale românești. Petrecerea a fost splendidă și a durat până la orele 3.—Felicitățile noastre d-nei Georgescu.

Ministerul de interne, mai înainte de a se pronunța asupra propunerii de împrumut făcută de orașul Con-

stanța, a cerut să i se comunice dacă s'au făcut studii și s'au întocmit proiecte pentru lucrările hotărâte a se efectua din acei împrumut de 2 milioane spre a se putea cunoaște astfel mijloacele de cari va fi nevoie pentru realizarea unor asemenea lucrări.

Era de prevăzut ace sta.

În darea de seamă a ședinței consiliului comunal publicat în numărul trecut, pe lângă unele erori, pe cari cetitorii inteligenți le vor fi rectificat de la sine, s'a tipărit că băile de la Câmpu-Lung costă 60.000 lei în loc de 60 mii cât era în original.—Asemenea în coloana penultimă să se citească 100,000 în loc de 1.000,000 costul stabilimentului de hidroterapie.

Sunt plângeri generale între comercianții de produse pentru greutatea ce întâmpină în traficul local. — Vom reveni cu detalii într-unul din numerele viitoare, când sperăm să facem convingerea d-lui ministru, că înlesnirea comerțului trebuie să fie mai presus de orice preocupățiune.

Restaurantul Capito bine cunoscut publicului local și atât de apreciat de toți vizitatorii băilor de Mare, s'a mutat în localul și grădina după strada Ovidiu, în apropiere de piața centrală a Independenței. Grădina are acces direct la bulevardul Thetis, iar pavilionul dominează întreaga priveștiște a semicercului portului.

Magazinul Univesel a afișat desfacerea unei părți din mărfurile din deposit. Pe toate obiectele de defăcut sunt lipite prețurile fișe, foarte eftine, cu care se vînd — Amatori se vor convinge de eftinătatea prețurilor vizitând acest vechiu și bine reputat magazin.

Mulțumire

Subsemnatul Sandu Munteanu din comuna Casimcea, jud. Tulcea, arzându-mi un dam de vite în luna August anul espirat 1895, asigurat la Societatea „Unirea“ în anul al 9-lea, pentru valoarea de 3000 lei, mi-am primit astăzi despăgubirea de lei 1496, pentru care aduc mulțumirile mele publice Direcțiunii Societății și agentului din Constanța d-lui P. Grigorescu.

Sandu Munteanu.

12 Ianuarie 1896.

Romania

**Prefectura Județului Tulcea
PUBLICATIUNE**

D-l Ilie Bobef voind a deschide un stabiliment de manufactura, coloniale și cafenea, în cat. Sarighiol, pendinte de comuna Beidaut, din plasa Istrului.

In conformitatea instrucțiunilor ministeriale inserate prin Monitorul Oficial No. 152 din 1867;

Se publica aceasta spre cunoștința generală ca, în termen de 40 zile de astăzi, să se prezinte la aceasta prefectură acei cari ar avea motive de a contesta moralitatea sau a denunța alte fapte ce ar cunoaște ca cad în greutatea numitului.

p. Prefect **G. Cernescu.**

Secretar, Gr. Sandovici.

No. 9376.

1895, Decembre 29.

De vindare 2 scărte paie de orz și 4 scărte de fân, aproximativ 100,000 kilogr. și 400 hectol. orz la Tari-Verde. Case și soia bună p. vite și teren disponibil de pășunat. Avis economilor de vite a se adresa d-nului P. Grigorescu, Constanța.

Aducem la cunoștința abonaților noștri din oraș și județ că Agenția principală locală a societății de asigurare mutuală «Unirea» e autorizată a libera direct *Polite de asigurare* în ori-ce ramură, cari se vor preda asiguraților imediat la subscrierea ofertei fără a se mai aștepta, ca până acum, aprobarea Direcțiunii generale din București.

Prin urmare ori-cine din amicii noștri de la țară, având necesitate pot în aceeași zi: asigura produsele din magazii și a face ori-ce împrumut la Credit sau Banca agricolă din Constanța. — *Premiile de asigurare se știe că sunt mult mai mici de cât la celelalte două societăți concurente.*

Biroul este în strada Gărei No. 13, visavi de noul local de primărie, și este deschis toată ziua

Legătorie de Cărți

Subscrisul aduc la cunoștința onor. public că am înființat pe lângă atelierul de tipografie și un atelier de legătorie special, angajându-mă a lega:

Cărți, reviste, note de piano, a încadra rame și în fine tot ce se atinge de această branșă.

GR. M. GRIGORIU.

„UNIREA”

**Societate generală de Asigurare Mutuală
DIN BUCUREȘTI**

Autorizată prin Înaltul Decret Domnesc sub No. 1576 după deciziunea consiliului de miniștri dela 27 Iunie 1877. *Monitorul oficial No. 160 din 16 (28) Iunie*

Acastă societate de proprietate asigură, contra incendiului, imobile, construcțiile de zid, puantă sau gard, fle acoperișul lor cu tînchea, olan, șindriță, trestie, etc. Plata asigurării e cu mult mai scăzută, aproape pe jumătate de cât la celelalte Societăți cari fac o speculă din premiile asiguraților.

Deosebit de aceste clădiri, societatea mai asigură contra incendiului: **Mobile, Mărfuri, Produse, Pae și Nutrețe în Șire, Stoguri, căi pe cîmp Liber și în magazii.**

Societatea «Unirea» mai face asigurări asupra «Vieții» în toate combinațiunile uzitate și anume:

- a). Asociațiunii mutuale de supra-vețuire.
- b). Asociațiunii mutuale cu produs minimal garantat și cu participare de 85 la sută.
- c). Contra-asigurării cu 8 la sută dobîndă și fără dobîndă.
- d). Ca vitalități fixe în cas de deces cu beneficiul etății.
- e). Asigurări temporale și
- f). Rente viagere în diferite combinațiuni.

Asemenea mai asigură contra riscurilor de «Grindina», precum și contra riscurilor de transport pe fluvii, mări și corpuri de vase, toate aceste asigurări «Unirea» le face cu premii reduse.

Informațiunii și prospecte se dau la București, la Direcțiunea generală str. Dönnet No. 2, iar în districte la Agențiilor respective din orașe.

Direcțiunea generală

Societății de Asigurare mutuală Unirea

LIBRARIA și TIPOGRAFIA „UNIVERSALA”

GR. M. GRIGORIU

+ 36—Piața Independenței—36 +

CONSTANȚA

+ 36—Piața Independenței—36 +

LIBRARIA

Este asortată cu tot ce se atinge de articole de librărie; precum:

Papeterie bogat montată, cărți scolare, de sclințe și diferite Romane în limba

ROMANA și FRANCEZA

Articole de pielărie, albume de fotografii și poezii, port-notise etc. etc.

Colecțiune de diferite tablouri, cornise pentru fotografii.

JUCARII DE COPII și PAPUȘI.

Parfumerie și săpunuri, Note pentru Piano din țară și străinatate.

TIPOGRAFIA

Asortată cu diferite litere tactura cea mai modernă poate efectua ori-ce lucrare precum:

Cărți, Ziare, Afise, Registre, Adrese, Circulări, etichete, Cărți de vizită de logodnă, bilete de nuntă, și de doliu.

Deposit de tot felul de imprimare și registre necesare Domnilor perceptori, Onor.

Primărilor, Epitropielor de Biserici

LEGATORIE DE CĂRȚI

Efectuarea promptă și prețurile cât se poate de moderate.